

Kazimierz Godłowski

Opatów, pow. Kłobuck. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 6, 76-77

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

popielnicowe tkwiły w czystym piasku. Popielnice bez pokryw wypełnione były spalonymi kośćmi, dobrze przemytymi; również dobrze przemyte były kości w grobach jamowych. Materiał ceramiczny występujący w grobach prezentuje typowe formy naczyń kultury łużyckiej z końca epoki brązu : dwustożkowate naczynia z wysoką cylindryczną szyjką, gładzonymi powierzchniami barwy brunatno-brązowej. W grobach 6 i 9 znaleziono dwa fragmenty ozdób wykonanych z drutu brązowego.

W wykopach I i II natrafiono także na pozostałości niewielkiej osady kultury trzcinieckiej odalonej na głębokości 0,5 m. Poza luźnym materiałem ceramicznym występującym w tej warstwie, znaleziono jedną jamę mieszkalną zawierającą zachowane w całości naczynie o charakterystycznych cechach ceramiki kultury trzcinieckiej, oraz w sąsiedztwie jamy, ale poza jej zasięgiem niewielki dzbanuszek na pustej nóżce, z baniastym brzuścem i cylindryczną szyjką. Wstępnie określono chronologię osady na przełom II i III okresu epoki brązu.

OPATÓW, pow. Kłobuck
Stanowisko 1

Instytut Archeologii
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

Badania prowadził doc dr hab. Kazimierz Godłowski.
Finansował Uniwersytet Jagielloński i WKZ w Katowicach. Piętnasty sezon badań. Cmentarzysko kultury łużyckiej z epoki brązu i z okresu wpływów rzymskich.

Kontynuowano badania odsłaniając obszar o powierzchni około 1150 m² w zachodniej części cmentarzyska. Odkryto tu 72 groby / nr 1056 -1125/ oraz szereg skupisk o niejasnym charakterze.

68 spośród odkrytych w 1972 r. grobów można zaliczyć na pewno lub prawdopodobnie do kultury łużyckiej, 21 z nich są to groby ciałopalne, bezpopielnicowe / niektóre z nich, mimo że nie zawierały wyposażenia trzeba raczej zaliczyć do kultury łużyckiej ze względu na typ obrządku pogrzebowego i prawie zupełny brak grobów z okresu rzymskiego w tej części cmentarzyska/, 16- groby popielnicowe, 27 grobów szkieletowych, 1 birytualny i 3 obiekty o obrządku trudnym do ustalenia. W birytualnym grobie 1109 odkryto warstewkę przepalonych kości, natomiast czaszka pozostała nie spalona.

Większość grobów szkieletowych przykryta była kamiennymi brukami. W grobie 1093 odkryto szczególnie okazałą konstrukcję : była to regularna prostokątna obstawa, o wymiarach 3,20 x 1,80 m, z kamieni różnej wielkości.

Duża część grobów kultury łużyckiej, zwłaszcza szkieletowych, wyposażona była w przedmioty brązowe - najczęściej szpile, skręty z drutu i bransolety, w kilku wypadkach również w naszyjniki.

Ogólnie biorąc, groby kultury łużyckiej odkryte w ubiegłym sezonie można datować na III -V okres epoki brązu.

W 1972 r. badano jedynie peryferię cmentarzyska z okresu rzymskiego i można uznać, że wyeksplorowano już całkowicie jego zachodnią część, silnie zresztą zniszczoną przez orkę. Odkryto tu 4 bezpopielnicowe groby z okresu rzymskiego/ m.in. w grobie 1077 znalaziono 24 kamienne paciorki kubooktaedryczne, a w grobie 1072 - fragment asymetrycznej ostrogi z haczykiem u nasady kolca/. Wśród zabytków znalezionych luźno na uwagę zasługują fragment imacza o krótkich płytkach z podwójnymi nitami i trzy kamyki do gry, wykonane prawdopodobnie z piaskowca.

W oparciu o odkryte zabytki można sądzić, że badana w ubiegłym sezonie partia cmentarzyska kultury przeworskiej użytkowana była głównie w ciągu faz C 1b - C 2 okresu późnorzymskiego.

ORLIKA SOKOLNICKIE, pow. Tarnobrzeg	patrz	neolit
OSJAKÓW, pow. Wieluń Stanowisko 3	patrz	neolit
PEŁCZYSKA, pow. Pińczów	patrz	okres lateński
POLANY, pow. Szydłowiec Stanowisko II	patrz	neolit
POLICKO, pow. Słupca Stanowisko 2	patrz	neolit
PROSZOWICE	patrz	neolit
PRZYWÓZ, pow. Wieluń Stanowisko 1 a.	patrz	okres wpływów rzymskich
RAJEC PODUCHOWNY, pow. Radom	patrz	wczesne średniowiecze